

Ahmet Furkan SORKUN

Arařtırma Görevlisi

**TACİR YARDIMCILARI İLE
AKDEDİLEN REKABET
YASAĞI ANLAŞMALARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

REKABET YASAĞI VE REKABET YASAĞI ANLAŞMALARINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

I. Genel Olarak Rekabet Yasağı.....	5
A. Kavram.....	5
B. Benzer Kavramlar İle İlişkisi.....	8
1. Haksız Rekabet İle.....	9
2. Rekabet Hukuku İle.....	12
C. Rekabet Yasağının Türleri.....	17
1. Kanuni Rekabet Yasağı.....	17
2. Sözleşmesel Rekabet Yasağı.....	20
a. Asli Rekabet Yasağı.....	23
b. Tali Rekabet Yasağı.....	25
c. Dolaylı Rekabet Yasağı.....	27
(1) Sır Saklama Yükümlülüğü Bağlamında.....	28

	(2) Rekabet Hukuku Bağlamında.....	33
	(3) Diğer Haller	35
II.	Rekabet Yasaklarının Öngörülme Nedenleri.....	36
	A. Hukuki İlişki Esnasındaki Yasaklar Bakımından	36
	B. Hukuki İlişkinin Bitiminde Anlaşma İle Getirilen Yasaklar Bakımından	37
	1. Genel Olarak	37
	2. Tacir Yardımcıları İçin Sadakat Yükümlülüğünün Devamını Sağlamak.....	38
	3. İşletmeye Ait Ticari Sırların Kullanılmasını Engellemek	39
	4. Yönetici veya Pay Sahiplerinin Şirketten Ayrılmasından Sonra Şirketin Zarar Görmesini Engellemek.....	43
	5. İşletme veya Şirketlerin Devredilmesi Halinde Devralanın Zarar Görmesini Engellemek.....	44
III.	Sözleşme ve Çalışma Özgürlüğü Açısından Rekabet Yasakları.....	46
	A. Sözleşme Özgürlüğü Açısından Değerlendirme	46
	B. Çalışma Özgürlüğü Açısından Değerlendirme	48
IV.	Rekabet Yasaklarına İlişkin Temel İlkeler	49
	A. Hükümlerin Yedek Hukuk Kuralı Niteliğinde Olması.....	49
	B. Hükümlerin Dar Yorumlanması	51
V.	Rekabet Yasağı Anlaşmasının Hukuki Niteliği	54
	A. Yapmama Borcu Doğurması.....	54
	B. Sürekli Borç İlişkisi Olması.....	57
VI.	Tacir Yardımcıları İçin Kanunda Öngörülen Rekabet Yasakları.....	58
	A. Ticari Temsilci ve Vekiller Bakımından	60
	B. Pazarlamacılar Bakımından	62
	C. Acente Bakımından	62
	D. Tacir Yardımcılarının Tabi Olduğu Yasağın Kapsamı	64
VII.	Şirketler Hukuku Alanında Akdedilebilecek Rekabet Yasağı Anlaşmaları	69
	A. Şirket Yöneticileri Bakımından	70

B. Şirket Pay Sahipleri / Ortakları Bakımından.....	73
---	----

İKİNCİ BÖLÜM
TACİR YARDIMCILARI İLE AKDEDİLEN
REKABET YASAĞI ANLAŞMALARININ
TABI OLACAĞI HÜKÜMLER BAKIMINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

I. Kapsam.....	77
II. Uygulanacak Hükümler.....	78
III. Acente İle Akdedilen Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı Anlaşması 81	
A. Genel Olarak.....	81
B. Tarafları.....	87
C. Yapılış Zamanı.....	89
D. Geçerlilik Şartları.....	92
1. Yazılı Şekil.....	93
2. Belgenin Acenteye Teslimi.....	95
E. Tarafların Borçları ve Yasağın Sınırları.....	99
1. Acentenin Rekabet Etmeme Borcu ve Rekabet Teşkil Eden Fiillerle Borca Aykırılık.....	99
2. Rekabet Etmeme Borcunun Sınırları.....	104
a. Süre Bakımından.....	104
b. Bölge veya Müşteri Çevresi Bakımından.....	106
c. Konu Bakımından.....	108
3. Müvekkilin Tazminat Borcu.....	110
a. Genel Olarak.....	110
b. Tazminatın Belirlenmesi.....	112
c. Tazminatın Ödenme Şekli, Zamanı ve Tabi Olduğu Zamanaşımı.....	116
F. Benzer Sözleşmeler Bakımından TK md. 123'ün Uygulanabilirliği.....	118

IV. Hizmet Sözleşmesine Tabi Bağlı Tacir Yardımcıları ile Akdedilen Rekabet Yasağı Anlaşmaları.....	125
A. Genel Olarak	125
B. Konusu.....	127
1. İşçinin Faaliyetleri Bakımından.....	127
2. İşverenin Karşı Edimi Bakımından.....	129
C. Geçerlilik Şartları.....	131
1. İşçinin Fiil Ehliyetini Haiz Olması.....	131
2. Yazılı Şekil Zorunluluğu.....	132
3. İşverenin Korunmaya Değer Haklı Bir Menfaatinin Varlığı.....	135
a. Müşteri Çevresi, Üretim Sırları veya İşverenin Yaptığı İşler Hakkında Bilgi Edinme İmkânının Bulunması	135
b. İşverenin Önemli Bir Zarara Uğrama İhtimalinin Varlığı.....	141
D. Sınırlandırılması	143
1. Genel Olarak	143
2. Süre Bakımından.....	145
3. Yer Bakımından.....	147
4. Konu Bakımından.....	151
5. Aşırı Rekabet Yasağına Hâkimin Müdahalesi	155
V. Kişilik Hakları ve RKHK Bakımından Anlaşmaların Geçerliliğinin Değerlendirilmesi.....	160
A. Kişilik Hakları Bakımından.....	160
B. RKHK Bakımından	164
1. Genel Olarak	164
2. RKHK md. 4 Bakımından.....	171
a. Genel Olarak	171
b. Acentelik Sonrası Rekabet Yasaklarının Grup Muafiyeti Tebliği Açısından Değerlendirilmesi	173
3. RKHK md. 6 Bakımından.....	184

---

4. RKHK md. 7 Bakımından	187
--------------------------------	-----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

REKABET YASAĞI ANLAŞMASINA AYKIRILIĞIN SONUÇLARI, ANLAŞMANIN SONA ERMESİ VE GÖREVLİ MAHKEME

I. Genel Olarak	191
II. Rekabet Etmeme Borcuna Aykırılığın Sonuçları	193
A. Uğranılan Zararın Tazmini	193
B. Cezai Şart Talebi	195
C. Aynen İfa Talebi.....	204
D. Karşı Edimi Talep Hakkının Düşmesi	209
E. Anlaşmanın Feshi	212
III. Yasak Karşılığında Taahhüt Edilen Borca Aykırılık.....	213
IV. Rekabet Yasağı Anlaşmasının Sona Ermesi.....	215
A. TK md. 123'te Düzenlenen Özel Sebepler	216
1. Müvekkilin Rekabet Yasağı Anlaşmasından Vazgeçmesi ..216	
a. Genel Olarak	216
b. Vazgeçmenin Hukuki Niteliği	218
c. Vazgeçme Hakkının Kullanılmasının Koşulları	218
d. Vazgeçme Hakkının Doğurduğu Hukuki Sonuçlar.....	220
2. Acentelik Sözleşmesinin Haklı Sebeple Feshi Dolayısıyla Tarafların Anlaşma İle Bağlı Olmaması	222
B. BK md. 447'de Düzenlenen Özel Sebepler	227
1. İşverenin Gerçek Bir Yararının Kalmaması Sebebiyle Yasağın Sona Ermesi.....	227
2. Hizmet Sözleşmesinin Sona Erme Sebebine Bağlı Olarak Yasağın Sonlanması	230
a. İşverenin Haklı Bir Neden Olmaksızın Hizmet Sözleşmesini Feshi	230

b. Hizmet Sözleşmesinin İşçi Tarafından Feshi.....	235
C. Diğer Sebepler.....	238
1. Yasağın Tarafların Anlaşmasıyla Sona Ermesi.....	238
2. Taraflardan Birinin Ölümünün Anlaşmaya Etkisi	239
3. İşletmenin Devrinin Anlaşmaya Etkisi	241
4. Fiil Ehliyetinin Kaybının Anlaşmaya Etkisi.....	247
5. İflasın Anlaşmaya Etkisi.....	249
a. Müvekkil ve İşverenin İflas Etmesi	249
b. Acentenin İflası	253
V. Rekabet Yasağı Anlaşmasından Doğan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme Sorunsalı	255
A. Genel Olarak	255
B. Yargıtay'ın Yaklaşımı.....	256
C. Olması Gereken Hukuk (De Lege Ferenda) Bağlamında	260
D. Olan Hukuk (De Lege Lata) Bağlamında	263
SONUÇ.....	267
KAYNAKÇA.....	275